Lietas arhīva Nr. C-1327-22/27
ECLI:LV:ZRT:2022:0314.C73579321.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2022. gada 14. martā

Zemgales rajona tiesa, tiesnese R. Krasovska, rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA "InCREDIT GROUP" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2021. gada 20. septembrī prasītāja SIA "InCREDIT GROUP" cēla tiesā prasību pret atbildētāju /pers. B/ par parāda piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2020. gada 6. jūnijā puses noslēdza Aizdevuma līgumu Nr. 060620ZCV001 (turpmāk - Aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru atbildētājs saņēma aizdevumu 6215 *euro* ar procentu likmi 1,35 % mēnesī no neatmaksāto naudas līdzekļu summas un ar atmaksas termiņu 84 mēneši.

[1.2] Atbildētājs nepildīja ar Aizdevuma līguma uzņemtās saistības, neveica maksājumus saskaņā ar Aizdevuma līguma maksājumu grafiku.

[1.3] Saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem aizdevējam ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un pirms termiņa pieprasīt no aizņēmēja aizdevuma atmaksu, procentus par aizdevuma izmantošanu, līgumsodu, nokavējuma procentu, ka arī ar līgumu saistīto Aizdevēja izdevumu un Aizdevuma un zaudējumu nekavējošu samaksu, ja aizņēmējs ir nokavējis jebkuru no maksājumiem, kas paredzēti līgumā vairāk kā par 30 kalendārām dienām.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem, gadījumā, ja Aizņēmējs neievēro jebkura līgumā noteiktā maksājuma izpildes termiņu, tad Aizņēmējs maksā Aizdevējam līgumsodu 0,5 % apmērā no nokavētā maksājuma summas par katru kavējuma dienu.

Par jebkura maksājuma termiņa (izņemot procentu par aizdevuma izmantošanu maksājumu) kavējumu, tajā skaitā par aizdevuma atmaksas beigu termiņa kavēšanu, Aizņēmējam ir pienākums maksāt Aizdevējam nokavējuma procentus 0,1 % apmērā no nokavētā maksājuma summas par katru kavējuma dienu. Nokavējuma procentu aprēķins sākas pēc tam, kad kopējā līgumsoda summa ir sasniegusi 10 % apmēru no pamatparāda summas (aizdevuma sākotnējās summas). Nokavējuma procenti tiek aprēķināti, pieņemot, ka gadā ir 360 dienas, bet kalendārajā mēnesī ir faktiskais dienu skaits.

[1.4] 2021. gada 12. jūlijā prasītājs nosūtījis atbildētājam brīdinājumu par saistību izpildi, nosakot termiņu līdz 2021. gada 30. jūlijam apmaksāt parādu, bet neviens maksājums netika saņemts. Aizdevuma līgums ir izbeigts 2021. gada 30. jūlijā.

[1.5] Prasības pamatota ar Civillikuma 1587., 1589., 1651., 1652., 1662., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1764., 1828., 1934., 1943. pantu, lūdzot tiesu, piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam pamatparādu 6215 *euro*, lietošanas procentu parādu 1157,90 *euro*, nokavējuma procentu parādu 68,53 *euro* un līgumsodu 621,50 *euro*, kopā 8062,93 *euro*; kā arī piedzīt tiesas izdevumus. Noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildes dienai saņemt likumiskos sešus procentus no nesamaksātās pamatparāda summas.

[2] 2021. gada 26. oktobrī tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, norādīts, ka nekad nav atteikusies maksāt pamatsummu 6215 *euro*, kategoriski atsakās maksāt uzliktos 21,47 %. Norāda, ka pat likumdošanā ir paredzēts, ka no aizņēmēja drīkst ņemt tikai 6 %.

[3] Ar 2022. gada 12. janvāra Zemgales rajona tiesas lēmumu tiesnese nolēma izskatīt civillietu rakstveida procesā, izskaidrojot lietas dalībniekiem tiesības līdz 2022. gada 21. februārim pieteikt noraidījumu tiesnesim, iesniegt tiesā prasības pieteikuma papildinājumus, papildus paskaidrojumus, pierādījumus vai citus procesuālos lūgumus. Par lietas skatīšanas rakstveida procesā, pusēm paziņots 2022. gada 12. janvārī.

Līdz lēmumā norādītajam datumam noraidījums tiesnesim nav pieteikts, papildus paskaidrojumi, prasības pieteikuma papildinājumi vai citi lūgumi nav iesniegti.

Motīvu daļa

[4] Tiesa, izvērtējusi rakstiskos pierādījumus lietā, pārbaudījusi civillietas materiālus atzīst, ka prasība par parāda piedziņu no atbildētāja ir pamatota un apmierināma.

[5] Civillikuma 1402. pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Savukārt Civillikuma 1934. pants paredz, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Civillikuma 1587. pants nosaka, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

[5.1] Starp prasītāju kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju 2020. gada 6. jūnijā tika noslēgts aizdevuma līgums Nr. 060620ZCV001. Saskaņā ar minēto līgumu atbildētājam piešķirts aizdevums 6215 *euro* apmērā, uz termiņu 84 mēneši ar beigu datumu 2027. gada 6. jūnijs.

Ņemot vērā minēto, tiesa konstatē, ka puses, noslēdzot aizdevuma līgumu, ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties un, saskaņā ar Civillikuma 1533. pantu, šis līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu.

Līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, jo notikusi vienošanās par līguma galvenajām sastāvdaļām, kā neapstrīdēts tas ir spēkā esošs un pusēm saistošs.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētājas nesamaksāto aizdevuma pamatparādu 6215 *euro,* lietošanas procentu parādu 1157,90 *euro*, nokavējuma procentu parādu 68,53 *euro* un līgumsodu 621,50 *euro*.

[5.2] Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Tiesa uzskata, ka minētais aizdevuma līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, nav apstrīdēts, ir saistošs līgumslēdzējiem, līdz ar ko katra no pusēm var prasīt līguma izpildi (Civillikuma 1590. pants).

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka atbildētājs aizdevumu ir saņēmis, arī atbildētājs šo faktu nav apstrīdējis.

[5.3] Aizdevuma līguma 3. daļas 1. punkta 1.1. apakšpunktā ir noteikts, ka prasītājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu, ja atbildētājs ir nokavējis no aizdevuma līguma izrietošo maksājuma saistību izpildi vairāk kā 30 dienas.

Civillikuma 1589. pants nosaka, vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu vai kad to

zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta. Šajā konkrētajā gadījumā šāda tiesība pielīgta. Prasītājs izmantojis šo tiesību, kas minēta aizdevuma līguma 3. daļas 1. punkta 1.1. apakšpunktā, iepriekš paziņojot par to atbildētājai.

[5.4] Civillikuma 1838. pants noteic, ka samaksas izdarīšana jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Ievērojot to, ka atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus par aizdevuma atmaksu, tiesa atzīst, ka prasība daļā par pamatparāda piedziņu ir pamatota un apmierināma, piedzenot no atbildētāja prasītājas laba pamatparādu 6215 *euro*.

[5.5] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja līgumiskos procentus 1157,90 *euro* par laika periodu no 07.06.2020. līdz 30.07.2021.

Aizdevuma līgumā puses vienojušas, ka atbildētājam ir pienākums maksāt procentus 16,20 % gadā, kas aprēķināti no neatmaksātās aizdevuma summas.

[5.5.1] Tiesa atzīst, ka prasība daļā par nokavējuma procentu 68,53 *euro* piedziņu par laika periodu no 07.03.2021. līdz 30.07.2021. no atbildētāja par labu prasītājam ir pamatota un apmierināma, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1753., 1754., 1756., 1757., 1762., 1843. pantu.

Aizdevuma līgumā puses vienojušas, ka atbildētājam ir pienākums maksāt procentus 0,1 % no nokavētā maksājuma summas par katru kavējuma dienu.

[5.6] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu 621,50 *euro*.

Civillikuma 1716. pants nosaka, līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā.

Ar 2014. gada 1. janvāri stājušies spēkā grozījumi Civillikuma 1716. pantā, kura trešajā daļā noteikts, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda summas. Atbilstoši Pārejas noteikumu 21. pantam šī likuma redakcija piemērojama konkrētajā strīdā. Minētais raksturo arī judikatūras par līgumsoda piemērošanu vispārējās tendences, proti, līgumsoda piemērošana nedrīkst būt kreditora iedzīvošanās avots, tam jābūt taisnīgam un samērīgam ar nodarīto kaitējumu un tas norāda uz likumdevēja izpratni par šo tiesību institūtu un tā juridisko dabu. Tā ka prasītāja pieprasītais līgumsods nepārsniedz 10% no pamatparāda, tad tiesa atzīst prasītāja aprēķināto līgumsodu par samērīgu un atbilstošu Patērētāju tiesību aizsardzības likuma prasībām.

Civillikuma 1717. pants nosaka, līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Savukārt 1720. panta 2. punktā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Civillikuma 1722. pants nosaka, ka līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var prasīt tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz prasīto procentu summu, kas radusies pēc neizpildes iestāšanās brīža. Līgumsodu par saistību neizpildi vispār var prasīt tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz piedzenamo zaudējumu summu, ja vien nav tieši norunāts, ka līgumsods izslēdz tādu atlīdzību.

[5.6.1] Noslēdzot līgumu, 4. daļas 1. punktā puses pielīgušas atbildētāja pienākumu maksāt līgumsodu 0,5 % apmērā no nokavēto maksājumu summas par katru kavējuma dienu, taču kopumā ne vairāk par 10 % no pamatparāda.

Tiesa izvērtējot pieprasītā līgumsoda apmēru un līgumsoda aprēķinu, proti – līgumsods nepārsniedz 10 % no pamatparāda apmēra, atzīst par taisnīgu un samērīgu ar atbildētāja pieļauto nokavējumu, ievērojot to apstākli, ka atbildētājs ilgstoši nav pildījis no līguma izrietošās saistības, neveicot parāda samaksu arī pēc vienošanos noslēgšanas un atgādinājuma nosūtīšanas.

[6] Civilprocesa likuma 195. pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, norādot to apmēru.

Atbilstoši Civillikuma 1765. panta noteikumiem likumiskie procenti nosakāmi seši procenti no simta gadā un procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

Tādējādi prasītājam nosakāmas tiesības par laiku no sprieduma pasludināšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt sešus procentus no simta gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas 6215 *euro*, ņemot vērā Civillikuma 1763. pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Līdz ar to no atbildētāja piedzenama valsts nodeva 550,37 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,37 *euro.*

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājai nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41. panta pirmo daļu, 97., 189. - 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "InCREDIT GROUP", reģistrācijas Nr. 40103307404, pamatparādu 6215 *euro*, līgumiskos procentus par aizdevuma naudas līdzekļu izmantošanu 1157,90 *euro* par laika posmu no 07.06.2020. līdz 30.07.2021., nokavējuma procentus 68,53 *euro* par laika posmu no 07.03.2021. līdz 30.07.2021., līgumsodu 621,50 *euro*, valsts nodevu 550,37 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 *euro*, kopā 8618,67 *euro* (astoņi tūkstoši seši simti astoņpadsmit *euro* 67 centi).

Atzīt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "InCREDIT GROUP", reģistrācijas Nr. 40103307404, tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no piedzītās un nesamaksātās pamatparāda summas, ņemot vērā, ka procentu pieaugums atstājas, sasniedzot pamatparāda summu.

Samaksa veicama sabiedrības ar ierobežotu atbildību "InCREDIT GROUP", reģistrācijas Nr. 40103307404, norēķinu kontā Nr. LV74PARX0019044030001, AS "Citadele banka".

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pieejamības tiešsaistes sistēmā dienas 2022. gada 14. marta, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese (paraksts)* R. Krasovska

*Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisku parakstu un satur laika zīmogu.